

**Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів,
ембріологів та топографоанатомів України**

ЗБІРКА ТЕЗ ТА СТАТТЕЙ
науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ
МЕДИКО-ЕКОЛОГІЧНИХ АСПЕКТІВ ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ**

ПОЛТАВА
19-20 жовтня 2023 року

призначення лікаря-педіатра ендокринолога. Тому співпраця стоматолога і ендокринолога є важливою складовою оптимального та безпечного лікування стоматологічних захворювань на фоні тіреопатій.

Почерняєва В.Ф., Васько Л.М., Левков А.А.

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ЕКОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ ЯК ІНІЦІАТОРИ РОЗВИТКУ ПУХЛИННОГО ПРОЦЕСУ

Нині відомо кілька механізмів ініціації онкогенезу: вірусний, мутаційний (під впливом мутагенних факторів), спадковий. В усіх цих механізмах задіяні гени факторів росту, їхніх рецепторів, каскаду передачі сигналу, факторів апоптозу переважно у стовбурових клітинах. Більшість мутацій пов'язані з утворенням активних форм кисню, які посилюють процеси вільнорадикального перекисного окислення ліпідів і біополімерів і лімітуються антиоксидантним захистом. Отже, нестача антиоксидантів і посилення продукції активних форм кисню є основним чинником, який ініціює канцерогенез. Утворена модифікована клітина синтезує білки, характерні для ембріональних клітин, які невідомі імунній системі. Якщо білки нехарактерні для клітин цієї тканини та певного етапу онтогенезу, то Т-кілер знищує цю клітину шляхом перфорації мембрани, або включаючи апоптоз. Таким чином, другим фактором ініціації онтогенезу є імунодепресивні стани.

До екзогенних чинників які вірогідно можуть привести до розвитку неоплазій:

- іонізуюче опромінення + сонячна радіація;
- потужне електромагнітне поле;
- нейроемоційна напруга (хронічні негативні емоції, стреси, страхи)
- мікроорганізми або антигени (віруси, бактерії, грибки, гельмінти)
- аліментарний чинник (концентратний тип харчування, дефіцит клітковини, вітамінів та антиоксидантів, наявність у продуктах консервантів, барвників та інших добавок Е).

Всі перелічені фактори призводять до:

- посилення процесів вільнорадикального перекисного окислення ліпідів та біополімерів;
- пригнічення імунітету
- прямої канцерогенної (мутагенної) дії

Отже, стратегічні напрями запобігання розвитку неоплазій такі:

- зниження рівня генерації активних форм кисню;
- посилення імунного захисту (в основному за рахунок використання стрес протекторних засобів і методів).

Приліпка К. О., Герасименко Л.О., Іщейкіна Ю.О.

Полтавський державний медичний університет, м.Полтава, Україна

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ СЕРЕД СТУДЕНТІВ МЕДИКІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

У сучасному суспільстві, яке розвивається стрімкими темпами, дедалі частіше звертають увагу на проблеми стану здоров'я молодого покоління. Саме студентам медикам, які навчаються у вищих навчальних закладах України доводиться постійно потребувати великих затрат енергії, зусиль, напруженої розумової діяльності у досягненні поставленої цілі-здобути професію лікаря. Серед студентів харчування є одним із важливих аспектів ЗСЖ.

Сьогодні ЗСЖ, відмова від шкідливих звичок, раціональне харчування, рухова активність та загартовування організму є чи не найбільш часто обговорюваними питаннями. Досить часто навчання та дозвілля студентів проходить в умовах навчального навантаження, зниженої рухової активності, впливом стресових ситуацій, нераціонального харчування, недотриманням режиму дня та відпочинку. Також проблемою залишається створення мотивації студентів до здорового способу життя. Основними сучасними чинниками ризику для здоров'я у молодому віці є: нераціональне харчування та гіподинамія, психо-емоційні, щодо шкідливих звичок, то вони спричиняють передчасну смерть, безвідповідальне статеве життя шкодить репродуктивній функції.

Мета: розглянути та дослідити вплив чинників на ЗСЖ серед студентів медиків.

Матеріали та методи. До даного дослідження залучено студентів медиків, які навчаються на медичному №1,2 та стоматологічному факультетах, ПДМУ. За умов підписаної інформованої згоди, проведено обстеження 60 студентів медиків, студенти розділені на 2 групи. До першої групи належать студенти медики, які є ВПО та навчаються у ПДМУ (30 студентів). До другої групи віднесено студентів медиків ПДМУ (30 студентів). Студентам обох груп було запропоновано пройти обстеження за допомогою анкетування «Здоровий спосіб життя методика Волошко Н.І.»

Досліджено, що у 1 групи 30 студентів медиків, які є ВПО та навчаються у ПДМУ на питання чи хотіли б вести більш ЗСЖ усі 30(100%) студентів відповіли-так. Серед студентів, які обрали причини, що заважають